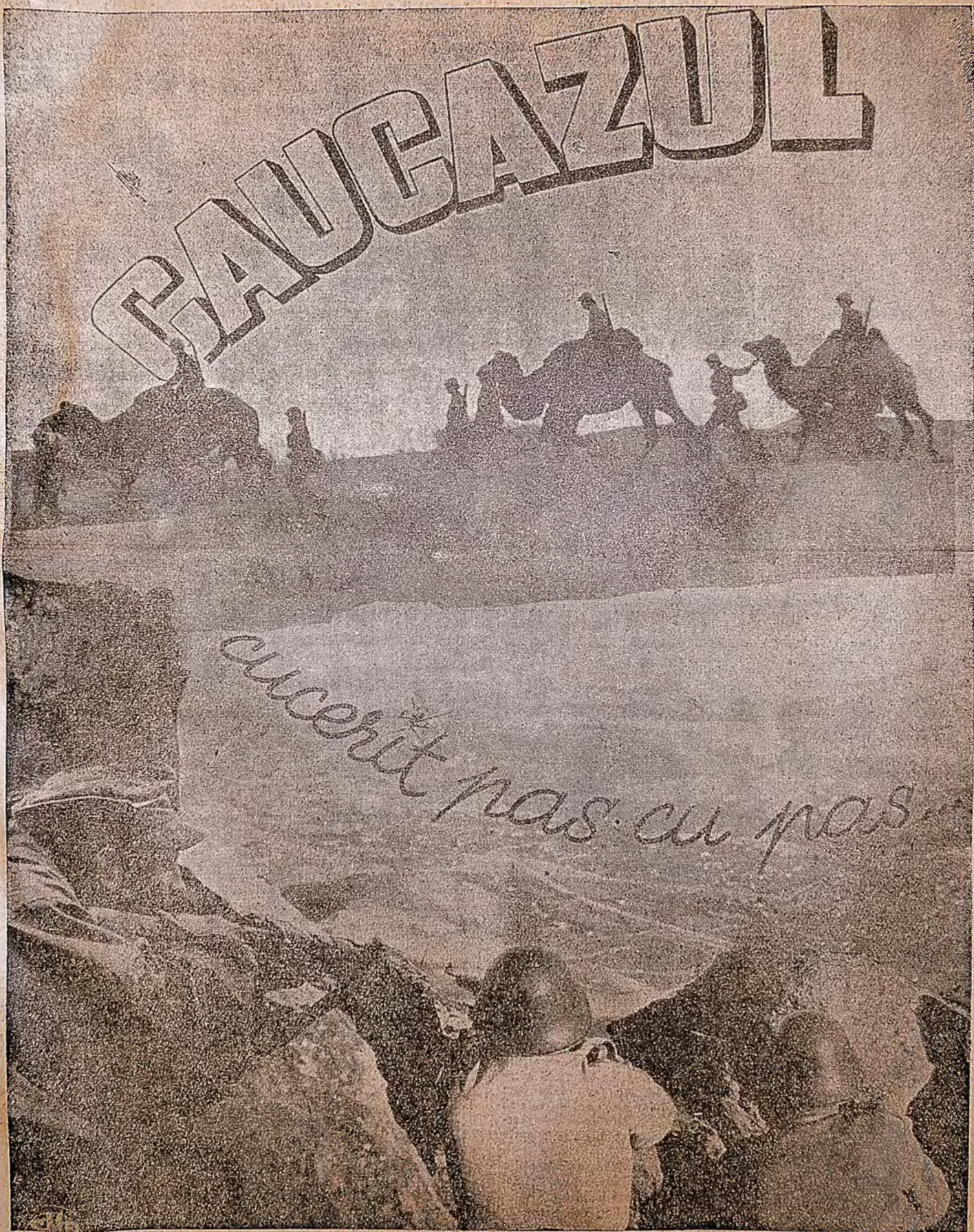

SENTINELA

ANUL III, Nr. 47
8 Noiembrie 1942

GAZETA OSTĂȘEASCĂ A NAȚIunii
APARE DUMINICA
Inscrisă la Tribunalul Ilfov S. I. C. sub Nr. 623/1939

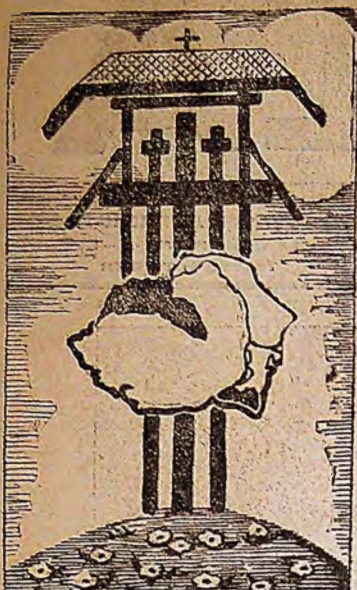
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
Strada Sărindar Nr. 5-7-9 - București
TELEFON: 3.98.62

Orașul Nalcik, „Perla Caucazului”, a fost cucerit de vânătorii de munte români. Cu toată opunerea înverșunată a bolșevicilor, cu toate barajele și baricadele de pe străzi, vitejii noștri ostași au pus stăpânire pe această importantă localitate, deschizând drumul spre ținuturile petrolifere.

Această nouă izbândă românească ne umple sufletele de bucurie, dovedind că dorobanții români, pe care îi aclamă lumea, merg și în Caucaz din victorie în victorie, luptând alături de camarazii germani la distrugerea definitivă a bolșevismului. Trăiască viteaza Armată Română!

„SENTINELA”

Crezul ostașului

1. Cred în Regele nostru, în Conducătorul țării și în veșnicia Neamului Românesc.
2. Port în suflet icoana României adevărate și jur să-mi jertesc viața pentru hotarele ei.
3. Îndeplinesc ordinele fără șovăire și nu mă înfricoșează nici primejdia, nici trufia dușmanului.
4. Urăsc de moarte: minciuna, hoția, trădarea, fiindcă ele înjosesc și necinstesc pe ostași.
5. Iubesc camarazi; ei sunt ca și mine chezașia libertății țării, ostași bravi în război și lucrători harnici în uzine și ogoare, în timp de pace. Așa să-mi ajute Dumnezeu.

Pionierul

Când soarta luptei trage în câmpul istoriei
Pionierul apare, deschide drum victoriei!

Implântă tărâcopul, cu inima credinței,
Și vrăjitorul află comoara biruinței...

Cu-afată pregătire, el însuși i-o minune,
Și necrezător în sine, o știe, dar n-o spune...

În timpuri mari de pace și când începe focul,
Organizând terenul, cu drag sfîștește locul...

Disprețuind dușmanul, el e'n război cu firea,
Supune brav natura, nu numai omenirea...

Cu o scânteie mică, prefăc 'n șesuri dealuri,
Ca'n basmă 'ntr-o clipită, unește două maluri...

Învîinge timp și spații, căoi aro aliate
Motoare cu benzină și electricitate...

Disciplinat în sânge, își merită succesul,
Ținând întotdeauna cadența cu gresul...

Ortinde-l cheamă țara, el e prezent „pe roate”,
Pionierul mândru, soldatul „bun la toate”...

Caporal t. r. DORNEANU VASILE

Cuvânt către ostași

Încă o veste mare vine să ne însemneze frunțile și să ne umple inima de mândrie. Acolo, departe, pe malurile Terekului, la poalele Caucazului, drăvii noștri ostași în marșul lor biruitor au mai zdrobit încă o rezistență dușmană și — după cum ne anunță comunicatul Marelui Cartier German — au cucerit, după lupte înverșunate, orașul Nalcik.

De două zile mândrul nostru tricolor făcea de-asupra cetății caucaziene — capitală de provincie — mărturisind, în acele depărtate finuturi, despre neîntrecuta vitejie a soldatului român și neînfriarea lui în fața morții.

Oraș după oraș, cetate după cetate, trecători primejdioase și bine apărate în creștet de munte, sate întărite ca niște adevărate fortărețe, toate acestea au fost luate și cucerite de către viteza noastră armată, în fața căreia nicio rezistență dușmană nu este prea puternică și nici o armă bolșevică îndestul de ucigătoare! Porniți de pe plaiurile noastre înverzite, din codrii noștri fremătători sau din câmpiile cu roade aurite, ostașii noștri au străbătut mii de kilometri, au ajuns pe fărâmurile a două mări, au forțat cursuri de apă, și au risipit în formații de luptă prin stepa Nogailor, s'au cățărât pe înălțimi sălbatice de munte, ajungând acum la limita regiunii cu zăpezi a Munților Caucaz. Mii de kilometri străbătuți cu dârza hotărâre de a lupta și de a învinge; de a înfrânge odată pentru totdeauna un dușman perfid, setos de sânge și de cucuriri și care, mai anul trecut, nu aștepta decât să ne lovească el, să ne sângereze și să ne desființeze Statul și Neamul. Aceasta să nu o uităm niciodată; să o avem ca veșnică icoană în ochii noștri: că lupta bravilor noștri ostași pe meleagurile bolșevice din zi în zi, mai depărtați de țara noastră, este necesară, fiind cea mai bună chezașie a siguranței noastre de azi și de mâine. Cu cât se vor despica prin sobie mai adânc, în trupul Rusiei, drumul

nostru biruitor, cu atât primejdia bolșevismului ce stăruia ca o furtună asupra poporului nostru, se va destrăma mai mult, până a se pierde în neștiință.

Iată, dragi ostași, rostul luptei noastre azi la poalele Caucazului, pe malurile Terekului, în stepa Kubanului sau din apropierea portului Tuapse. Iată de ce biruința dela Nalcik trebuie să ne umple inimile nu numai de legitima mândrie pentru vitejia ostașului nostru, dar și de bucuria cea mare, că prin fiecare nouă izbândă a lui, se dă Neamului nostru întreg încă o garanție de viitor...

Dar, dragi ostași, voi care, la mii de kilometri departe de țară, căminele și familiile voastre, luptați pentru noi toți, puteți lupta fără grije... Gândul vostru să nu fie frământat niciodată de întrebarea „ce fac ai mei, cum o duc ei în țară, acum când eu sunt aici departe”? Fruntea voastră să fie senină, sufletul vostru împăcat... gândul vostru să fie întreg numai la faptele voastre de arme, pentru ai voștri, pentru ființele voastre scumpe, pentru părinți, soții și copiii voștri, sunt alții, aici în țară, care să vegheze... Sunt aici oameni de bine, care nu așteaptă decât să-și închine gândul și munca lor, familiilor voastre, pentru ca nici o ființă ce vă este vouă scumpă, să nu ducă lipsă, sau să știe ce este suferința... Ei au strâns și anul acesta fondul „Ajutorului de iarnă”, pentru a da familiilor voastre în lipsă ceea ce le trebuiește... Nu este aceasta o plată pentru sacrificiul vostru, ci recunoștința unui neam întreg pentru jertfa și vitejia voastră, recunoștință ce se răsfinge darnică și bucurios asupra familiilor voastre. Și este în același timp — dragi ostași — marea dovadă a solidarității noastre, dovadă definitivă că sufletele noastre bat unul pentru altul, în timp de pace ca și în timp de război, în necazuri ca și în bucurie, inimile noastre bat numai românește.

O grupă de viteji

Toată ziua au fost biciuiți în fața de o ploaie nemiloasă. Spre seară se lăsa pe obrazul ostașilor din grupa serg. Nairoch un mare semn de întrebare. După 12 zile de lupte grele cu un inamic superior și mereu împropățat, ostașii grupei 1-a din plutonul I, care făceau legătura între două batalioane, stăteau încălecați pe seaua de deal ce duce spre cota 910. Front mare și oameni pușini și sleiți de eforturile de până acum, dar hotărâți de a lupta până la unu. Vegheau mereu vânătorii cu ochi de vultur, nu-i mai impresiona nimic din tot ce era în jurul lor.

Se spargeau într'una proiectilele de aruncătoare și artilerie de toate calibrele. Zăcutul cartuşelor de puști și arme automate erau doar un fel de acompaniament al unei muzici infernale, care nu lăsa nicio urmă asupra nervilor de oțel ai acelor care stăpâneau o coamă cu ordinul expres: „Pe aici nu se trece sub nicio formă”.

În amurg ostașii începuseră să-și scoată din sacul de merinde și ultimele grenade ce le mai aveau, căci știut era că pe ceață și noaptea bolșevicii, iubitori ai întunerii, vin din nou la atac.

— Lasă-i să vină din nou — spunea serg. Nairoch — că de aici nu se mai întorc. Pușca mitralieră funcționează bine, grenade avem și apoi pistolul meu mitralieră mi l-a dăruit Țara tocmai pentru lupta apropiată.

Ostașul Moise dela postul de pândă dă alarma: „Rușii au pătruns în stânga noastră. Sunt mulți și vin mereu”. La un semn întreaga grupă sare ca electrizată din gropi și în salturi scurte și reperi se îndreaptă spre locul periclitat. Pușca mitralieră trage rafale scurte din mers, iar pistolul mitralieră pârte mănușit cu măiestrie de serg. Nairoch, Iosif. După câteva secunde grenadele au explodat. Asaltul se produce vijelios. Rușii năuciti nici nu mai știu pe unde să apuce. Fug în debandadă în toate părțile, lăsând pe teren 8 morți, 4 răniți și prizonieri. Au lăsat bolșevicii și pe ofițerul care-i comandă.

Exploziile de artilerie și branduri continuau în toate sectoarele frontului. Aici a fost o mică probă din întreg lanțul de lupte care împreună au făcut marea bătălie pentru apărarea cotei 910. Ceață se ridică par'că luată de o mână nevăzută, iar soarele aduse un ultim salut ostașilor de pe creste, dând rază de speranță în luptele ce vor urma...

Slt. GHITAN TEOFIL

Cu infanteria pe frontul Caucazului

Azi dimineată, odată cu crăpatul zorilor, a început iureșul ofensivei anti-comuniste.

În fața noastră numai pădure, peste care toamna și-a aruncat hlamida galbue.

Infanteriștii noștri pornesc la atac în direcția cotei 215, Est de satul Erivanskaia; artileria căpitanului Jean Averescu trage cu nemiluita la proiectile asupra bolșevicilor, care năuciti de densitatea focurilor noastre, fug care încotro pot.

Din primele clipe ale luptei, batalionul din prima linie a luat 60 prizonieri, toți armeni cu bărbi negre și nici unul mai tânăr de 54 de ani.

Înainte cotei pe care s'a pus stăpânire din primele ore ale dimineții de 1 Octomvrie, s'au mai strecurat pe o vâlcică câțiva coloveci. Reperți de ochiul ager al căpitanului Const. Sprâncenatu — observatorul bateriei 4-a — tot focul e îndreptat într'acolo, pentru ca după un sfert de oră tot terenul să fie liber de orice urmă de inamic.

În sectorul companiei 6-a rezistența inamică nu cedează, cu tot focul ce se aruncă asupra-i. Au fost răniți ușor câțiva ofițeri, dar nici unul nu voia să fie evacuat. Prea este frumoasă perspectiva reușitei ca să nu ia și ei parte la ea.

Dinspre grupul de care izolate din Sud-Vestul satului Erivanskaia bat nebune niște branduri bolșevice.

Trebuie să continuăm; nu-i vreme de pierdut. Primele valuri de luptători s'au dus înainte. Urmează altele și altele. Luptele sunt din ce în ce mai grele.

Soarele s'a urcat pe cer de-o sulită și mitralierele din ambele părți latră parcă tot mai neobosite. Hăue vâile munților Abinskaya de sgomotul tunurilor noastre.

Aviația inamică și-a făcut apariția pe neașteptate și mitraliază vertiginos.

Dar au greșit, cum au greșit de atâtea ori: liniile bolșevice au fost mult împinse înapoi și într-o dezordine care le-a dat mult de lucru alor noștri. Așa, încât nu le-a fost prea greu aviatorilor ruși să-și mitralieze propriile linii. Asta a dat bun prilej ostașilor noștri să înainteze după aceia.

Depart, la stânga, în sectorul companiei care face legătura cu noi, a căzut un avion, izbit în plin de antiaeriana noastră.

Ofițerul german, un münchenez de toată isprava, observator înaintat în linia noastră a infanteriei, are numai cuvinte frumoase despre ostașii noștri, care s'au dovedit și de data aceasta invincibili.

În partea din dreapta sectorului nostru, la colhozul de pe panta dealului Crasnaia, bateria căpitanului Traian Burileanu a incendiat două case. Ard ca două lumânări vii. Se ridică limbile de foc până'n cer. Fug bolșevicii dela colhozul incendiat ca soarecii. Trag ai noștri în ei cu ce au, unii cu mitraliera, alții cu armele. Isbânda este prea frumoasă ca să poată fi povestită în toată amplexarea ei.

Succesul a fost definitiv pentru ziua întâia. Batalionul maiorului Palaghita și acel al maiorului Ciugureanu înaintează mereu. Încă la jumătatea zilei au fost atinse primele obiective.

Din dreapta noastră, un oltean își astâmpără dorul de cei de acasă fredonând un cântec vechiu. Soarele își sulitează ultimele raze. Noaptea ne învălue cu manta ai întunecoasă.

Depart, în fața noastră, prinde să latre o automată bolșevică, iar din spațele liniei întâia îi răspund răgușit și bălăos căteaua plutonului 2 mitraliere. Trăsore multicolore împânzesc frontul.

Ne așternem la pământ și ne facem una cu el, în așteptarea unor noi ordine.

Lt. CONSTANT RAUTU

Mărețele serbări dela Chișinău și Cernăuți

Impunătoarele solemnități ale inaugurării expozițiilor dela Chișinău și Cernăuți au fost un înălțător prilej de mândrie românească și de înălțare a sufletului și a minții unui neam întreg și o măreață manifestare a puterii organizatoare românești.

M. S. Regele Mihai I și M. S. Regina-Mamă Elena au cinstit cu înalta lor prezență acele două nobile manifestări ale energiei creatoare românești, în mijlocul unei atmosfere sărbătorești și a mișcătorului entuziasm al populației.

M. S. Regele Mihai și M. S. Regina-Mamă Elena, prețuind pe unde au trecut, au fost întâmpinați cu flori și cu urale nesfârșite și cu aceea sinceră dragoste și venerație a sufletului ce arată cât de adânci și de puternice sunt legăturile dintre poporul nostru și dintre Rege, Tron și Dinastie și cât de adânc este sentimentul de recunoștință și iubire al Basarabiei și Bucovinei față de armata noastră eroică și de Mareșalul desrobitor, care prin geniul său militar a scăpat din robie cele două mândre provincii românești, iar prin înțelepciunea sa organizatoare a știut să vindece rănilor, să ștergă urmele de distrugere și barbarie și să asigure Basarabiei și Bucovinei o viață nouă și înfloritoare.

Istoricile discursuri rostite în fața Suveranului și a poporului de d-l profesor Mihai Antonescu, președintele Consiliului de Miniștri, au mișcat inimile și au însuflețit cugetele prin înălțimea lor de gândire, prin noblețea sentimentelor exprimate și prin temeinicia adevărilor istorice și naționale rostite cu o atât de adâncă putere de convingere.

Cuvântările d-lui prof. M. Antonescu

Zilele trecute la Chișinău și Cernăuți au fost mari serbări cu prilejul deschiderii expoziției Desrobirii, la care a luat parte și Suveranul împreună cu M. S. Regina Mamă Elena.

Cu prilejul acestor serbări d-l prof. Mihai Antonescu, vice-președintele Consiliului de Miniștri, a ținut următoarele cuvântări:

Cuvântarea dela Chișinău

MAJESTATE,

Guvernul Mareșalului Antonescu salută prezența Majestății Voastre pe pământul moldovenesc al Basarabiei desrobite, ca un semn de cinstire al Neamului întreg, al pământului strămoșesc și al drepturilor viitorului.

Prin prezența Majestății Voastre aici, noi vedem închinarea pe care Tronul o face armatei noastre desrobitoare, aceluia care au știut să se jertfească pentru a reda Neamului onoarea și pământului românesc libertatea.

SIRE,

Zădrea și cinstirea acestui Turn nu însemnează o simplă închinare la o piatră fără suflet și fără cuvânt. Acest Turn este sfatul bătrânelor tradiții moldovenești.

Voievozii noștri cinsteau luptele lor pentru Cruce și dreptate, zidind după fiecare luptă o temelie de altar și de credință nouă, poruncă pentru urmași.

Acela care a dat pământului Moldovei cea mai mare strălucire, Ștefan Vodă, zidea după fiecare bătălie o biserică, prin care credința în Domn și mărturia

în glasul primului-ministru și în cuvintele calde prin care d-sa salută înalta prezență a Suveranului și a M. S. Reginei-Mame pe pământul desrobitor de Mareșal și de ostași noștri glorioși ai Basarabiei și Bucovinei, vibrau credința, dragostea și devotamentul unui neam întreg, față de Tron, de Rege, de Conducător și de armată.

Sufletul neamului tresaltă de bucurie curată față de opera măreață înfăptuită într-un interval de timp atât de scurt în Basarabia și Bucovina, operă cristalizată luminos în cele două expoziții.

Mulțumită acestei puteri de organizare, a noastră, o nouă viață românească și o impunătoare conștiință națională stăpânesc azi în Basarabia și Bucovina.

În asemenea momente istorice sufletul românesc nu putea să nu închine un semn nepieritor de recunoștință armatei mântuitoare. În acest scop, pe locul istoric din apropierea Chișinăului a fost ridicat cu evlavie și pietate „Turnul desrobirii”, pe care sunt scrise, în litere nepieritoare, numele unităților ce au luptat și s-au jertfit pentru a spăla onoarea neamului.

În aceeași zi, tot cu acest prilej sărbătorec, a fost sfințită și Catedrala fainică a Chișinăului.

Așa făceau Voievozii noștri în urma marilor victorii, așa fac și glorioșii lor urmași de azi: ridicau lăcașuri sfinte pentru pomenirea izbânzilor lor, pentru apărarea Crucii.

Marele înțeles național și românesc al solemnităților dela Chișinău și Cernăuți, în prezența Suveranului, s'a oglindit luminos în istoricele cuvinte ale d-lui prim-ministru, care a vorbit pentru un neam întreg.

de recunoștință pentru luptători să stea nedespărțite la temelia istoriei noastre. Și azi urmărim sfatul lui.

Ștefan Vodă al Moldovei spunea în scrisoarea lui din 25 Ianuarie 1475, adresată Prinților Europei:

„Tara noastră este poarta creștinătății. Dar dacă această poartă ar cădea — Dumnezeu ferească-ne de așa ceva — toată creștinătatea ar fi în primejdie”.

Și făcea legământul să apere creștinătatea cu capul său.

Și așa a făcut, Sire.

Sub domnia Maiestății Voastre, oștile Neamului, la 22 Iunie 1941, sub comanda vitează a Mareșalului Antonescu, au trecut Prutul.

Au urmat porunca lui Ștefan Vodă al Moldovei, luptând pentru pământul și legea strămoșească, pentru ca să spele nevedinția, pe care fruntea sa n'o merită, desonoarea anului 1940.

Acest monument ridicat după desrobire, este azi mărturia de recunoștință pentru oastea noastră, pentru Mareșalul care a comandat-o, pentru eroii care ne-au redat onoarea și ne-au desrobii pământurile.

SIRE,

Neamul nostru este un Neam care și-a țesut istoria mai mult din suferințe decât din bucurii.

De aceea, noi am știut nu numai să nu ne ingenuchem în fața suferinței, dar și să purtăm recunoștință celor ce ne-au înțeles.

Neamul nostru n'a avut norocul Providenței risipitoare ca pentru pământurile lui și pentru onoarea lui să se lupte alții; ci numai războiul onoarea lui a fost înțeleasă și ajutată.

Dar atunci noi n'am uitat-o niciodată.

De aceea, sfințirea acestui Turn de recunoștință pentru oastea noastră, este pentru Guvernul Țării prilej de mărturisire a grațitudinii pentru Acela

(Urmare în pag. 4-a)

La un observator de artilerie pe frontul Caucazului

Invingătorii dela Nalcik

Zilele trecute comunicatul cartierului general al Fuehrerului a anunțat o nouă și răsunătoare izbândă a oștilor române pe frontul Caucazului. Puternica fortăreață Nalcik, cheia regiunilor petrolifere dinspre Grosny, a căzut după grele zile de luptă în mâinile vânătorilor de munte români.

Posturile de radio germane și presa aliată au subliniat această nouă victorie românească, iar sufletele noastre au tresărit încă odată de mândrie și nădejde, încredințați fiind că fiecare faptă de arme săvârșită în răsărit, pune o nouă piatră la temelia aspirațiilor naționale.

În cartea de aur a acestui războiu, bogat în izbânzi, dragii noștri șoimani de munte au înseris o nouă pagină de glorie.

Acolo unde numai vulturii cerului pătrund, în piscurile înzăpezite ale Caucazului, ostașii români și germani se cațără la înălțimi de câteva mii de metri, smulgând pozițiile din mâinile blestamate ale păgânilor și croindu-și drum către Sud, către victoria definitivă.

În cruciada aceasta a Statelor europene contra sălbăticiiei asiatice, nu este zi lăsată dela Dumnezeu în care să nu se vorbească de ajutorul prețios al Românilor, de virtuțile războinice și eroismul nostru, care a minunat lumea. În cursul celor 16 luni de luptă antibolșevică, unitățile românești s'au purtat în mod exemplar, permițând înaltului comandament german să obțină rezultatele așteptate pe frontul sovietic.

Pe Don, la Stalingrad, în Caucaz, infanteria, cavaleria, artileria și aviația română săvârșesc în fiecare zi fapte de arme care înalță eroismul soldatului român în lumea minunată a legendelor.

Victoria dela Nalcik face încă odată dovada capacității de conducere a ofițerilor și puterii de luptă și jertfă a ostașilor români. Cunoaștem acum pe bolșevici și știm cu câtă înverșunare își apără ei localitățile întărite. Săptămâni întregi neînfricații vânători de munte și-au urmărit ținta cu dârzenie, trecând peste prăpăstii și ape, smulgând case, caze, cupole ascunse în munți, până când încercuirea în jurul orașului Nalcik a fost înfăptuită. Ca de obicei s'au dat și lupte de stradă, eucerindu-se casa cu casă, stradă cu stradă. Către seara zilei de 28 Octombrie, ostașii români, înfierbânțați de avântul biruinței, au ajuns în stăpânirea cetății Nalcik, capturând mii de prizonieri și un bogat material de războiu.

La această nouă izbândă, Neamul întreg ia parte și trimite bravurilor flăcăi români tot priusul de dragoste și recunoștință.

Datorită jertfelor făcute astăzi, România se va găsi mâine puternică și respectată în noua ordine europeană, adăpostind între hotarele firești toți frații de același sânge.

I. VALERIAN

Ostași români patrulând pe țarm

Cuvântările d-lui prof. M. Antonescu

(Urmare din pag. 3-a)

care ne-a ajutat, pornind Cruciada împotriva bolșevismului, pentru Adolf Hitler și pentru soldatul german care a murit pe pământul Basarabiei noastre, alături de ostașul român.

Nu este printr-o noi acela care din acest loc a comandat luptele din inima Basarabiei noastre.

Mareșalul desrobirii nu este aci.

Inchinare de credință Mareșalului nu este potrivit să-i facem; dar față de credință trebuie să-i slujim, prin hotărârea noastră, de a duce mai departe, în lanț de generații, fiorul sfânt pe care a izbutit să-l redea Neamului nostru, prin lupta lui desrobitoare și prin strădania lui.

De aceea, în poarta Turbului, care este o închinare pentru Mareșalul nostru, prezența Majestății Voastre o iau, Sire, ca tăcută mărturie de recunoștință pe care Tronul i-a închinat-o lui.

Și, Sire, nu este pe acest pământ om mai bogat decât acela care știe să fie recunoscător; pentru că el dăruiește, în timp ce acela care nu știe să-și mărturisească recunoștința este sărac și gol.

Prezența Majestății Voastre aci, mărturie de recunoștință pe care o faceți, este în același timp o pildă pentru toți ca să știe cine munca și meritele din orice loc s'ar afla.

Și, Sire, nu acela care vă vorbește în numele Guvernului Țării, dar Profesorul — Profesorul de totdeauna care a avut bucuria să se aplece asupra cugețului Măriei Voastre, cu iubirea îndrăgitoare a dascălului, ca florarul care mângâie florile îngrijite de mâinile sale — vă dorește ca toată domnia Voastră să rămână pildă de dăruire și ca întotdeauna și în fiecare zi să fiți bogat cum sunteți azi, Sire.

Dar ceasul de azi este și o fâgăduială pentru îndatoririle viitorului.

Vă doresc, Sire, ca domnia Măriei Voastre să fie în istorie urmă de faptă creștină și de vitejie ca și a Domnitorului care ne-a poruncit misiunea noastră în Răsărit și ca niciodată „Poarta creștinății”, care este Țara noastră, să nu cadă sub mică cotropire dușmană, iar Domnia Majestății Voastre să rămână temelie de veac pentru viitorul nostru.

Fiindcă azi, Neamul Românesc își împlinște datoria.

Pe pământul Basarabiei, munca armatei, împletită cu munca administrației noastre, reclădește Statul.

Este cel mai bun răspuns pe care îl putem da aceluia care crede că nu suntem decât un Neam de soldați și n'am fi un Neam de organizatori.

Pentru împlinirile de un an în Basarabia desrobită, îngăduiți-mi să exprim mulțumirile Guvernului, Generalului Voiculescu, Guvernatorului Basarabiei, și tuturor colaboratorilor lui pentru înfăptuirile lor.

BASARABENI,

Azi când Mareșalul se sbate să vă zidească o viață nouă, înțelegeți poruncile acestui ceas greu.

Tot ceea ce am greșit altădată, să fie stins, și mori în suferințele voastre.

Fiindcă neamul care nu ia învățătură din greșeli și nu înțelege încercările aspre ale destinului, nu merită să trăiască.

Dar neamurile care își scutură fruntea din fărâna înfrângerii nedrepte, sunt chemate să ducă luminile vieții pe culmile istoriei.

Este datoria voastră, basarabeni, ca prin munca și dăruirea voastră să întoarceți, azi, Regatului Regelui Mihai și luptei desrobitoare a Mareșalului tot ceea ce ați primit.

Pontruca, tot ceea ce este rupt dintr-un neam, este fir din sufletul lui și neamul nu are dreptul la liniște până când sufletul nu este întreg.

De aceea faceți-vă datoria de a sluji uniți credințele Neamului, așa cum Neamul unit a luptat pentru desrobirea celor 4 milioane de locuitori, cotropiți pe nedrept și silniți de tirania bolșevică.

Fiindcă numai așa veți merita ceea ce, prin lupta Regatului, ați primit, și numai astfel vă veți putea stăpâni pământul și credința, familia și drepturile.

Trăiască Majestatea Sa Regele!

Trăiască Mareșalul Antonescu!

Cuvântarea dela Cernăuți

SIRE,

MAJESTATE,

Mi-a dat Dumnezeu mie mândria ca, în numele Mareșalului Antonescu, să vă cinstesc prezența pe pământul Bucovinei desrobite de Oastea noastră biruitoare.

Am mărturisit ieri în Basarabia recunoștința Țării pentru Mareșalul nostru, pentru ostașii Țării și față de aceia care au luptat și au murit pentru pământurile românești.

Azi, drept cuvânt de recunoștință rostesc datoria noastră de români de a închina toată grija noastră jertfitorilor războiului, învâzilor Armatei noastre, orfanilor și văduvelor;

Iar mâine, în România nouă, a Regelui Mihai, în Statul Mareșalului Antonescu, să dăm luptătorilor de azi onoarea și dreptatea ce li se cuvin.

SIRE,

Vă găsiți azi în creștet de glorie românească, despre care învățătură Domn moldovean, Dimitrie Cantemir soră că istoricii Romei antice o chemau altădată: „Dacia muntoasă”.

Trecutul nostru neclintit de jertfe, încercările noastre grele, de-a-lungul veacurilor, lupta desrobitoare de ieri, prezența Majestăților Voastre de azi, ne

îndreptătesc, ca de aci să putem afirma, ca întotdeauna, că din Carpații noștri în care ne-a implântat Roma imperială, nimeni nu ne va scoate; și că nicio rasă cotropitoare nu va putea să schimbe din sângele și ființa românească romanitatea noastră, temelie măsurată dar mândră a Europei de ieri și de mâine: pentru noi suntem Neam de luptători.

Aci, mai mult decât oriunde o putem afirma.

Fiindcă, pământul Bucovinei nu are o istorie de cuvinte, ci vorbește de viața noastră neclintită aci, prin fiecare clopot de biserică și prin fiecare piatră a Mănăstirilor zidite de Voievozii noștri.

Iar Ștefan Vodă este mai prezent decât oricând.

Dar dacă Roma imperială și Voievozii ne-au învățat că stăpânirea pământului se trece prin luptă și prin sabie, zidirea lui se împlinște prin credință și prin organizare.

Urmând această lege strămoșească și pildă de jertfă a Armatei noastre, administrația desrobitoare a Mareșalului Antonescu și strădania Guvernului Țării au izbutit să înmănușeze în popas de un an toate credințele românești, să unească toate strădaniile și să ridice viața nouă din cenușa în care ne prăvăliseră dușmanii crucii, ai familiei și ai proprietății.

În frunte cu generalul Calotescu, Guvernatorul Bucovinei, administrația acestei provincii și toți bucovinenii au știut să-și împlinescă datoria lor de a organiza și de a renaște vechile noastre instituții.

Toată recunoștința Guvernului însoțește această faptă cu credință în viitorul acestei administrații, în fapta tuturor aceluia care slujesc pe Rege și Conducător.

Dar avem încă drum greu de străbătut.

Trăim în răsruce de veacuri, când se înfruntă în sânge rasele lumii.

Pentru a ieși biruitori și puternici din această încheștare grea, poporul român al Bucovinei desrobite trebuie să aducă tot crezul lui, toată munca de împlinire românească.

Bucovineni dragi,

Ați suferit.

V'a fost pământul mormânt, credința cenușe și vetrele le-ați regăsit pustiite.

Din regăsirea pe care Dumnezeu ne-a învrednicit să o dăm Bucovinei, trebuie să luăm răspunderea aspră a viitorului și grija statornică pentru așezarea lui sănătoasă.

Să nu tragem peste trecut zăbranic de uitare, ci aspră povară, ca să nu repetăm greșelile și umirea noastră a tuturor să stea temelie unității granitelor românești.

Aci, în Bucovina, stau tezaur bogății de veacuri ale Neamului nostru.

Trebuie să le știm stăpâni.

Trebuie ca prin munca șaranului și industriei noastre să le putem ridica.

Aci, în Bucovina, stau strajă a credinței noastre creștine mănăstiri voievodale, care ne poruncesc să dăm biserică din aceste locuri rostul ei misionar în Neamul românesc.

Ca și în Argeșul Intemeierii Muntei, în jurul mănăstirilor bucovinene trebuie să întemeiem o viață religioasă de misionarism național, pentru că și acolo și aci sunt munți de Desădăcare și de biruință românească, temelie de credință creștină pentru Neam și tradiții domnești și regești ale bisericilor de Scaun.

Aci, în Bucovina se împreună drumurile care unesc, prin Lemberg, Baltica de Marea Neagră și Mediterană.

În Europa de mâine, rostul acestor drumuri, trecând peste pământul nostru, trebuie să fie izvor de bogăție pentru Moldova noastră.

Această împlinire sănătoasă și realistă de viață, această muncă trudnică este mai ales rostul tău, lăneret drag, pentru că tu, cu fapta ta, trebuie să zidești România de mâine a Regelui Mihai și munca ta să o întorci recunoștință în Statul Mareșalului Antonescu.

Din iubirea gliei strămoșești a voievozilor să-ți faci crez și puteri de luptă, așa cum au crezut și luptat voievozii Moldovei.

Iar din eugetul naționalist, mândru de Neamul lui și de independența noastră, al lui Eminescu, care a trăit pe acest pământ, să-ți faci treptonic de viață. Să-ți fie pământul țărilor, ca și istoria neamului, icoană.

Fiindcă veacurile pentru tine s'au sbuciumat și două generații, sub Regele Ferdinand și sub Regele Mihai, s'au răstignit pe crucea unității românești, ca să-ți lase fice altar de credință veșnică.

SIRE,

MAJESTATE,

Ați venit aci ca să mărturișiți recunoștința Tronului pentru brava noastră Armată desrobitoare și pentru strădania administrației.

Ați venit ca să aduceți mângâiere și îmbărbătare.

V'a fost, Sire, copilăria chinată ca pământul pe care pașiți.

Și pe buclele de aur ale copilului regec au trecut de atâtea ori mâinile reci ale singurității, așa cum peste codrii Bucovinei noastre a trecut vijorul cotropirei.

Iar viața Majestății Voastre v'a fost încercată de suferință, de nedreptate și de umiliri, ca a aceluia pe care îi mângâiați azi.

Și nu ați avut nici măcar dreptul de a vă ocroti copilul așa cum Neamul Românesc nu a avut dreptul de a-și ocroti trup din trupul lui, Bucovina noastră.

Îmbărbătarea pe care o aduceți, să vi se întoarcă în îmbărbătare și mângâiere.

Fiindcă, în această zi de mândrie românească, bucuriile Tronului sunt bucuriile Neamului, sunt bucuriile Tronului.

Cu credință nezdrușnică în dreptatea noastră și în Armata desrobirii, să rostim Români crezul nostru.

Trăiască Majestatea Sa Regele Mihai!

Trăiască Majestatea Sa Regina!

Trăiască Mareșalul desrobirii!

Pășim cu fală în Caucaz

Pe vârf de munți, prin Caucaz,

Se urcă sus voinici ca brazi

Soldați germani și cu români,

Ce-au bagat spaimă în păgâni.

Pe unde trec ostași români

Sunt salutați, primiți cu flori.

Viteji noștri luptători.

Le strigă în cor: „Bino-ați venit!”

Frații noștri desrobiți

Soldați români și camarazi,

Oe luptă dărz prin Caucaz,

Și prin cetăți la Stalingrad,

Sdobiți dușmani ce ne-au robit

Credința'n cruce au nimicit

Biserici n'au mai ridicat

Pe Dumnezeu l-au alungat.

S'aprinde-acum o nouă stea

Dreptatea noastră e cu ea.

S'arată un semn la orizont

E Crucea Sfântă a lui Hristos

Plecați voi capul, vă rugați

Pe Dumnezeu de-L lăudați.

Glochim pakarele cu vin

Și'n fala Țării noastre 'nchin

Trăsneste Doamne din senin

Pe netrebnicul Stalin

Co prin legi a desfințat

Crucea Sfântă ce ne-ai dat.

Caporal M. FLORICĂ

158 de ani dela revoluția lui Horia

S'au împlini 158 de ani dela adunarea țărănilor din Mesteacănul Zarandului, adunare finită la convocarea lui Crișan, unul dintre conducătorii românilor ardeleni din acea vreme, și care a însemnat semnalul revoltei iobagilor români împotriva asupritorilor de veacuri.

Românii din munții Apuseni auvseseră întotdeauna vechi privilegiu, iar libertatea lor fusese recunoscută de stăpânire în schimbul unor impozite. De pe la 1715 însă, libertățile lor sunt încălțate, casele și proprietățile lor sunt considerate ca proprietăți ale Statului, iar locuitorii socotiți iobagi.

O delegație din patru sate, care se prezentase guvernului din Sibiu spre a reclama ilegalitățile și abuzurile la care erau supuși locuitorii români, nu numai că nu fu satisfăcută, dar toți membrii deputației au fost supuși la pedepse corporale.

Românii nedreptățiți și asupriți trimisese atunci deputații la curtea imperială din Viena. În aceste delegații sunt neîmpășiți: locuitorul din Alba, Ursu Nicola, zis și Horia, ca reprezentant al comunei Râul Mare și Ion Cloșca, din partea românilor din Cărpiniș, Abrud și Bucium.

În diverse plângeri ce prezintă între anii 1779—1782 curții din Viena, ei reclamă că taxa domeniului este prea mare; că li s'a interzis dreptul de pășunat și de tăiat lemne și li s'au impus o seamă de corvezi ilegale, fiind obligați la multe zile de lucru gratuite pe an pentru a cota fânului Statului, a transporta vinul, fierul și orzul, a săpa un canal, etc. Se plâng de asemenea că li s'a interzis libertatea de a cumpăra de unde vor produsele de care au nevoie, pământul lor fiind stăpânit și că sunt siliți să le cumpere cu preț îndoit dela arendașul domeniului; că și preoții sunt supuși la taxe feudale, întocmai ca iobagii; că li s'au luat bisericile; că li s'a impus să dea în natură o seamă de lucruri pe care nu le pot produce și trebuie să le cumpere; că reprezentanții lor care s'au plâns au fost bătuți crunt, iar bătrânul Gavrilă Todoc, în urma bătăii s'a îmbolnăvit și a murit.

Plângerile au fost trimise de cancelaria împăratului, guvernului din Transilvania, spre a face cercetări și a referi ce măsuri propune pentru încetarea ilegalităților și despăgubirea țăranilor.

Ecoul auzit la curtea din Viena de plângerile deputațiilor, vizita în Transilvania a împăratului Iosif în cursul anului 1783 și apoi primirea lui Horia de către însuși împăratul la Viena, încurajează pe români în lupta lor pentru revindicarea libertăților de odinioară. La 13 Aprilie 1784, în urma audienței lui Horia la împăratul Iosif, acesta dispune apărarea locuitorilor de orice asupritori și punerea în libertate a celor închiși.

Înapoiindu-se acasă, Horia apare precutindeni ca un adevărat conducător al românilor din munții Zarandului. El ține adunări în care declară că împăratul i-a făcut mari promisiuni pentru români și că aceștia nu trebuie să asculte decât direct de împărat. Românii se aflau astfel în pragul revoltei lor pentru libertate.

Încuviințându-se cererea locuitorilor iobagi de a fi admiși a se înscrie pentru serviciul militar, în baza unei ordonanțe mai vechi a Mariei Tereza, vestea se răspândește în toată țara și locuitorii din toate comunele se prezintă și cer înscrierea lor ca militari. Ei socoteau că devenind militari și formând regimente de grăniceri, vor ajunge a-și câștiga mai curând libertatea și că, militari fiind, nu mai trebuie să asculte de poruncile nobililor.

Entuziasmul pentru libertate este indescriptibil. Răscoala este iminentă. Guvernatorul Bruckenthal, ca să împiedice răscoala, declară că fără valoare înscrierile făcute pentru conscripția militară.

Aceasta nu face decât să întărească mai mult pe locuitorii români, care se vedeau înșelați în aspirațiile lor. Ei se adună, prestează jurăminte de credință comandantilor lor, Horia și Cloșca, de o parte, la care se adaugă și Crișan.

În adunarea din 31 Octombrie 1784, Crișan definește felurile revoluției: desființarea iobăgiei și a nobilimii; toți, nobili și iobagi să fie egali înaintea legii, iar locuitorii să aibă drept la înarmare națională și restituirea pământurilor care în vechime ale lor fuseseră.

Participanții la adunare sunt îndemnați să meargă la Alba-Iulia, să primească arme, socotind că vor avea și sprijinul împăratului. În drum numărul lor crește. Locuitorii din alte regiuni se adaugă revoltei. Comiții și subprefecții care încearcă să reprime răscoala intră într'un adevărat război cu revoluții care cereau drepturile lor.

Rezultatul a fost că până la Februarie 1785 revoluția a fost înecată în sânge, iar capii răscoalei, Horia și Cloșca executati în chinurile cele mai înfricoșătoare, sfărtecați cu roata în asistența unei mari mulțimi.

Revoluția românilor transilvăneni de la 1784—1785 urmărirea, într'adevăr, o schimbare a ordinii sociale, dar nu trebuie să se uite chemarea mai adâncă la care răspundea, ea fiind pornită dintr'o conștiință românească a urmașilor Romei de pe aceste plaiuri, conștiință pe care loviturile timpurilor n'au reușit s'o înnăbușe, chiar dacă stăpânii de altă dată ajunseseră iobagi.

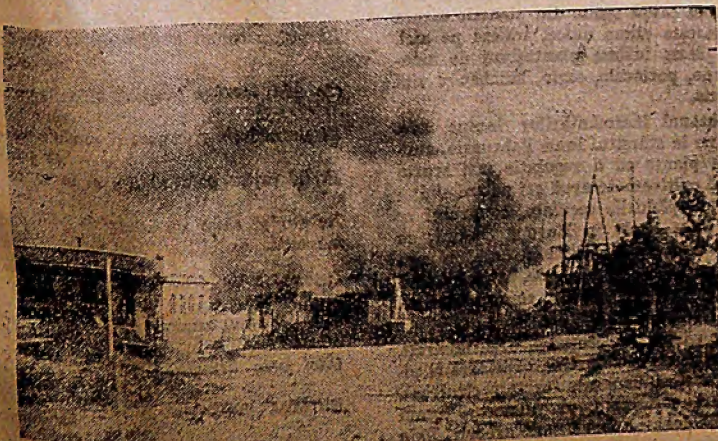
Bate luna

„Bate luna'n foile de cort
Prin frunzișul sădrușit de schije.
Fiecare, bine că nu-i mort.
Și se culcă fără nicio grijă!

„Vântul trece cu răsuflul lin
Peste întinsele rețele.
Dincoace dușmanii se așină
Să le surpe ultimele stele.

„Și când luna plină, după nori,
Își ascunde într'o clipă nimbul,
Lângă sentinela'n pași ușori,
Vine noaptea ca și-a făcut schimbul“.

A. M.

Un cartier din Stalingrad în flăcări

Puștile mitralieră sunt în linia I-a de bătaie

Rapsodie dacă

(Fragment)

Pământul pe-ai ceia ne simte, ne cunoaște,
după grai, după mers, după moaște.
Când pasul ni-l punem pe-ai ceia, oriunde,
alt pas din adânc pe pământ ne răspunde...

O murmură vântul, o știe furtuna,
că suntem de-ai ceia din todeauna...
din zorile lumii, leat după leat
aici ne-am săbătut și-am săngerat.

Aici ne-am deschis îndrăzneți ca o cre-
mene,
brațele gemene,
și chipurile ni le-am privit de aproape,
în limpezi, sprintene, dăcioase ape.

Cei dămăi ne-am suiat, ca'ntr'un început
de poveste,
pe neatinsele Carpaților creste;
aici am crescut, cât stejarii, la trunchi
și câmpia căzutu-ne-a înainte în
genunchi.

Aici ne-am spus întâia rugăciune
și pe cea de pe urmă tot aici ne-o vom
spune.

Iar strigoilor ce, cu grabă neghioabă,
de veacuri și veacuri ne'ntrăieabă,
în urlete hucice ori în putrede șoapte:

de unde-am venit?
din ce răsărit, din ce asfințit,
din ce depărtări cenușii,
din ce miazăzi,
din ce miazănoapte?!

le răspunde verde, scurt, răstăit,
ca o involburată și vie hrisoavă:
urma noastră lăsată ca'n piatră și lavă,
nesdruncinată năvală
de telurică vreme imperială,
și veșnicul, oceanicul zăvoi
al bătrânelor Dundăi de sânge din noi.

Pasul tău crescut de timp și crud,
cu-azururi și-azururi de căine zălud,
il aud, il aud,
prin piatră, prin beznă, spornic și greu,
pasul tău veșnic, de sânge ud,

mereu, mereu,
până în adânc de pământ il aud,
il simt, il aud, il aud,
neam al meu, neam al meu,
printre șoapte de șoapte,
c'an noapte,
măduva din oase mi-o inghitașă
și mă schimbă dintr'odată la față,
aud, aud chiotele lui,
chiotele pământului:
fara asta a cui e? a cui e?
Un glas din adânc răspunde nebun:
tun și tun
azi o spun,
și-o s'o spuie, s'o spuie,
cu răsuflul de scrum
și care de-afel, și puști fără număr.
și păjuri și sprintene flinte
cu cocolul fierbinte,
pe orișice umăr,
din orișice cui,
la orice capătui,
pe orișice drum,
scurt o s'o spuie, s'o spuie,
haiducește, de-aoun,
pământul acesta dăcio al cui e!

Intr'o năvală cutropitoare
ca duci, de furtună, vom sbura spre
Kojace.

moartea însăși, de se va întâlni cu noi,
va da îngrozită înapoi;
timpul — Mare Neagră — se va despică
în două

spre patrie năvalnică și nouă:

rai de meșteri
făr'de pereche,
de crâncene creșteri
peste vatra-ți străveche,
pe măsura vitezei tale năzdrăvane,
Ioane, Ioane!

ARON COTRUȘ

Lt. Vasile I. Botezatu

În asfințitul unei zile fierbinți din August 1941, departe de țară, în iureșul înclășat al luptei, cade — jertfă pilduitoare pentru ai săi — Locotenentul în-vățător Vasile I. Botezatu, strigând „Înainte flăcăi“.

Luptă trecând Prutul, Nistrul pela Soroca, scoborât apoi spre Sud, urmărind de aproape inamicul care se apăra cu îndârjire. Căd mulți în luptele grele în jurul satului Freudenthal. El își comandă oamenii rămași plini de curaj și avânt.

La cota 80 cade străpuns de glonțetele dușman. Cădea în înserare o stea din bolta cerului; se înălța un erou.

Pioși, camarazi și prieteni, îi preamărim memoria. A fost neobosit ca învățător, maestru în arta educației. S'a ridicat cu dăruire, ducând povara binecuvântată a muncii, spre a încărui la vârsta tinereții. Prezent prototipic, s'frunța oboseala spre a fi gata la orice chemare, în fruntea organizării, conducerii și îndrumărilor.

În marea operă de educație a Neamului, începând cu cei mici în școală, continuând cu perseverență, prin instrucția militară să formeze spiritul de luptă al tineretului, întreprinzând opera de educație cetățenească a celor care aveau să moară alături de el în războiul sfânt. Crezul lui de muncă rămâne un exemplu. Când voința neamului s'a impus unui dușman de zeci de ori mai numeros; când frății cei mai buni ai țării au pășit spre culmi de glorie, prin jertfa lor, renăscând virtuțile strămoșesti, învățătorul Vasile I. Botezatu și-a oferit sângele său românesc, curat, ca temelie pentru vreme.

Azi când se împlinește un an dela moartea lui vitejească, nu prin lacrimi și jale îi vom cinste memoria, ci prin înălțarea lui în rândul adevăraților eroi ai Patriei.

V. LURU

Atacul Infanteriștilor români

Marele mucenic ostaș

Din bătrâne vremi, în fiecare an, toamna, sfânta Biserică și cu Ea creștinătatea întreagă, face pomenirea Sfântului Dumitrie, așa după cum fiecare neam face pomenirea eroilor săi, în anumite zile de peste an, și-i ia apoi ca pildă vrednice de urmat, pentru viitor.

Și acest sfânt face parte din șirul nemărat a acelor care s-au jertfit pentru Domnul Isus Hristos și Credința Creștină, chiar din primele veacuri. Căci dela venirea Domnului pe pământ nu trecuse decât aproape 300 de ani. În tot acest timp, noua învățătură creștină începuse să se răspândească destul de mult, mai ales în lumea romană. Și deși împărații care se rândui-se pe scaunul împărăției romane — Nerone, Decelțian, Maximilian și alții — se întrecuseră unii pe alții, în a descoperi cele mai grele și mai crude chinuri — persecuțiile — pentru a ucide pe creștini, totuși, creștinismul se răspândea, căci sângele acestor martiri, era însuși puterea lui.

Tochmai în acest timp de groază și de chinuri pentru creștini, a trăit și Sfântul Dumitrie. Acesta, își făcea și el, ca și orice alt cetățean, serviciul militar în armata împăratului Maximilian. Armata acestui împărat era bine pregătită pentru vremea aceia; căci era formată numai de ostași iubitori de patrie și foarte credincioși religiei romane.

Însă printre toți ostașii împăratului Maximilian, acel care s'a distins în mod deosebit, deși era creștin, a fost Sfântul Dumitrie. Căci el era cu adevărat un ostaș ce poate fi dat ca pildă vrednică de urmat, peste veacuri și veacuri. Bun camarad, îngăduitor și ertător față de toți. Măsurat și cuvințios la vorbă și cu cei mari, dar și cu cei mici. Și curajos și viteaz în război, ca nimeni altul.

Pentru toate aceste frumoase calități ostășești, ca și pentru vitejia sa arătată pe câmpul de luptă, a fost avansat foarte repede până la gradul de Proconsul General, și a fost apoi numit Comandantul Garnizoanei Tesalonice.

Cum a ajuns și în acest nou post, Sfântul Dumitrie n'a uitat că este numai ostaș al împăratului, ci și al Domnului Isus și a început a propovădui, chiar mai mult ca înainte, credința creștină. Și nu numai între ostașii Garnizoanei Tesalonice, ci și în întreaga provincie.

Împăratul care însă era păgân și care pe deasupra își făcuse totdeauna un

tilu de glorie, din a schingia pe creștini și de a căuta să distrugă creștinismul, auzind de toate acestea, l'a chemat pe sfântul Dumitrie la el și l'a întrebat, dacă este adevărat că el este creștin și dacă propovăduiește această credință.

La auzul acestor cuvinte, Dumitrie a mărturisit drept zicând: „Așa este prea Înălțate Împărate! Eu pe împărăția ta o cințesc și pe împărat. Iar pe Dumnezeu, Carele este împărat a toată lumea, pe acela îl cințesc mai vârtos ca pe toți”.

Pentru această dreaptă și cinstită mărturisire, așa după cum dealtfel trebuie să o facă oricine creștin și oricare ostaș, oricând și ori unde, Împăratul s'a supărat foarte și l'a băgat în închisoare.

Ajuns aici, Sfântul Dumitrie nu s'a supărat. Căci știa, că pe deoparte, mulțumirea deplină nu este în bunurile acestei lumi, ci, în căutarea lui Dumnezeu și a împărăției lui, iar pe de altă parte, că numai acela care rabdă până în sfârșit, acela totdeauna biruie.

Și acolo în închisoare, cu puterea pe care i-a dat-o Dumnezeu, a înălțat el pe tânărul Nestor — un ucenic al său — însemnându-i fruntea cu semnul sfintei cruci și care ostfel întărit sufletește, a ucis în luptă pe uriașul Lic, omul împăratului.

La auzul acestei minuni, Împăratul s'a mâniat și mai mult pe Sfântul Dumitrie și a dat poruncă ca să-l omoare. Astfel s'a sfârșit viața sa pământească, Sfântul Dumitrie, ucis fiind cu sulița, în ziua de 26 Octombrie în Cetatea Tesalonice.

IUBIȚI OSTAȘI.

Sfântul Dumitrie a fost ostaș ca și voi. A luptat vitejește în războaie, împotriva dușmanilor: Patriei și a Împăratului. Dar tot așa de curajos a luptat și pentru răspândirea credinței creștine și contra dușmanilor ei.

Iar voi astăzi, tot ca ostași — mari sau mici — și fie că unii chiar purtați și numele acestui sfânt, sau nu, și mai ales toți acei ce sunteți pe front și luptați în războiul acesta sfânt, voi acești toți, vă îndreptățiți prin aceasta asemeni moșilor și strămoșilor voștri, o îndoită misiune. Adică: și de români, dar și de creștini! Căci sunteți aici în luptă, nu numai ostași Patriei, ai Regelui și ai Conducătorului, dar și ai Domnului Isus. Deci voi luptați aici în răsărit, azi, și pentru credința creștină și pentru biranța sfintei cruci.

Iată dar pentru ce, odată mai mult: la luptă! Mereu la luptă, cu: credință, vitejie și răbdare, până la victoria finală.

Și precum bunul Dumnezeu, prin Sfântul Dumitrie cu semnul sfintei Crucii a înălțat pe Nestor, și acesta a biruit pe uriașul Lic, cu puterea aceleiași Sfinte Crucii, pentru care și voi astăzi luptați, fiind și voi mereu întăriți de bunul Dumnezeu, în curând veți răpune alături de camarazii germani, pentru veșnicie, colosul acesta satanic al comunismului.

Căci cu noi este Dumnezeu!

Preot-Căpitan AOSINTE DUMITRU.

Pe unde luptă flăcăii noștri

Prin ținuturile legendare ale Caucazului, ținuturi ale căror minunății le-am admirat prin manualele de geografie, luptă astăzi flăcăii noștri, cot la cot cu camarazii de arme germani.

Luptele ce se dau sunt înverșunate, datorită conformației locurilor și formidabilelor întăriri dușmane. Pentru a ne da seama de eforturile pe care le fac vitezele noastre trupe spre a cuceri aceste terenuri, să facem o incursiune în ținuturile Caucazului.

Caucazul se împarte în două: Caucazul mare și Caucazul mic. Prima parte este brăzdată de râuri care se varsă în Marea Neagră. Cea de a doua parte este brăzdată de fluviul Kura, care se varsă în Marea Caspică.

Legătura între Caucazul mare și Caucazul mic se face printr-o șosea militară ce serpuește prin munții Kusbec, cu piscuri ce urcă la 5.043 m și ale cărei serpentine urcă adesea până la 2.500 metri.

Munții aceștia acoperiți cu zăpadă sunt brăzdați de izvoare și râulețe, unele vărsându-se în Marea Neagră, iar altele în Marea Caspică.

Pretutindeni, munții sunt acoperiți cu păduri ce urcă până la 200 metri de șosea, având platouri masive de piatră arsă. Prin stâncile acestor platouri curg izvoare de apă sărată.

Prăpastiile sunt atât de mari, încât (după spusele celor de prin partea locului) înălțimile prăpastioase, acoperite cu păduri masive de stejar și meri pădureți, nu au fost niciodată călcate de picior de om.

Adesea, blocurile de piatră sunt suprapuse, formând un fel de tuneluri subterane.

Observi aici foarte bine efectul vulcanilor ce au zguduit aceste ținuturi. Se vede până și lava, de un negru închis, solidificată deasupra stâncilor.

Adesea, izvoarele și râulețele pornesc din vârful munților, pierzându-și cursul prin enormele tuneluri, răsărind apoi la poalele munților.

În munții din apropierea Tiflisului țâșnesc un fel de ape repezi, conținând însemnate cantități de fier. Aceste ape au fost captate în mari uzine; fierul este întrebuințat la fabricarea pieselor de avioane, vapoare, submarine, etc.

Tot aici se găsesc stațiile termale: Qvirila, Rion și Piciora, al căror nămol este foarte bun pentru reumatism. Tot aici se găsește un izvor renumit pentru vindecarea holerei.

Din munții vulcanici se scot: plăci de litografie pietre rare, asfalt și macadam, pentru pavat străzile și șoselele.

Din pricina înălțimilor și prăpastiilor ce brăzdează munții, căile de comunicație spre Tiflis sunt foarte rare, transportul bogățiilor din munți făcându-se cu asinii sau cu caii mici de munte.

În iernile grele, prin munții Caucazului mare bat vânturi foarte puternice, aducând mari avalanșe de zăpadă, care se topește însă în câteva zile.

În Caucazul mare, temperatura cea mai scăzută, la poalele munților, este de 3 sau 6 grade, în același timp spre Tiflis și Batum temperatura fiind de +6 grade. Temperatura cea mai ridicată e în luna Iulie, când ajunge la +34 grade.

Temperatura Caucazului, în general, se aseamănă cu temperatura Japoniei, Chinei Nordice și insulele Florida. Din această cauză multe din plantele cărora le priște clima dulce, trăiesc pe aici. Se găsesc întinse plantațiuni de mandarine, portocale, ceaiu, bumbac și viță de vie.

Sezonul însemnărilor începe adesea pe la sfârșitul lunii Februarie, anume plante cu o vegetație mai scurtă fiind cultivate de două ori pe an.

Prin pădurile seculare, cu arbori ce nu cresc decât în Europa Sudică, cu bălării și ierburi înalte și dese, mișuna fel de fel de animale sălbatice, foarte periculoase pentru cei ce se încumetă a străbate singurătățile.

Se găsesc aici: leopardi, urși, mistreți, bursuci, capre sălbatice, câprioare și pisica neagră, care este foarte periculoasă. Păsări minunate și numeroși fazani împodobesc și însuflețesc arborii. Prin tufisuri mișună tot felul de șerpi ve-

ninoși (dintre care „șarpele roșu”, este cel mai periculos), scorpioni, broaște țestoase, păianjeni uriași, etc.

Prin singurătățile acestor ținuturi sălbatice trăiesc șacalii, care adesea, în căutare de hrană, pătrund și prin împrejurimile așezărilor omenești.

În apele Caucazului trăiește și Vidra, foarte căutată pentru blana ei. Apele sunt de asemeni bogate în tot felul de pești, de diferite culori, printre care păstrăvii forfotesc din belșug.

Deasupra acestor păduri se rotesc vulturi de o mărime neobișnuită, care fac mari pagube atunci când se năpustesc asupra turmelor de oi.

Prin câmpiile Georgiei au trăit cândva călduri de antilope. Vânătorul, căruia nu i s'a pus nicio opreliște, a făcut să dispară acest svelt și elegant animal. Totuși se mai găsesc și acum rare exemplare.

Nicăieri pe toată fața pământului nu se găsește un mozaic mai complet de rase și de naționalități ca în Caucaz.

Frumusețile și bogățiile acestor ținuturi au atras aceste bălțate nordade, care, odată venite pe aci, nu le-au mai părăsit.

Sunt aci: Cazaci, Hruzini, Armeni, Ciurchi, Ositini, Ruși, Aphazi, Greci, Ucraineni, Turci, Tătari, Persani, Kal-muci, Emerițeni și nelipsiții evrei.

Pentru a vă da seama de acest mozaic de populație, vom lua de pildă populația ținutului Gruzinia (Georgia), a cărui capitală este Tiflisul.

După o statistică sovietică din anul 1940, populația acestui ținut era de 2.642.307 locuitori, repartizați astfel:

Hruzini 1.788.186, Armeni 307.018, Ciurchi 137.921, Ositini 113.298, Ruși 96.085, Aphazi 56.847, Greci 54.051, Evrei 90.801.

Nu mai printr-o propagandă deșantată, mozaicul acesta de nații refractare doctrinei comuniste a fost determinat (după revoluție, adesea sângerose reprimări), să admită stăpânirea bolșevică și să accepte limba rusă ca limbă oficială. Căci această tiranie muscălească era pretutindeni apăsătoare, înăbușitoare.

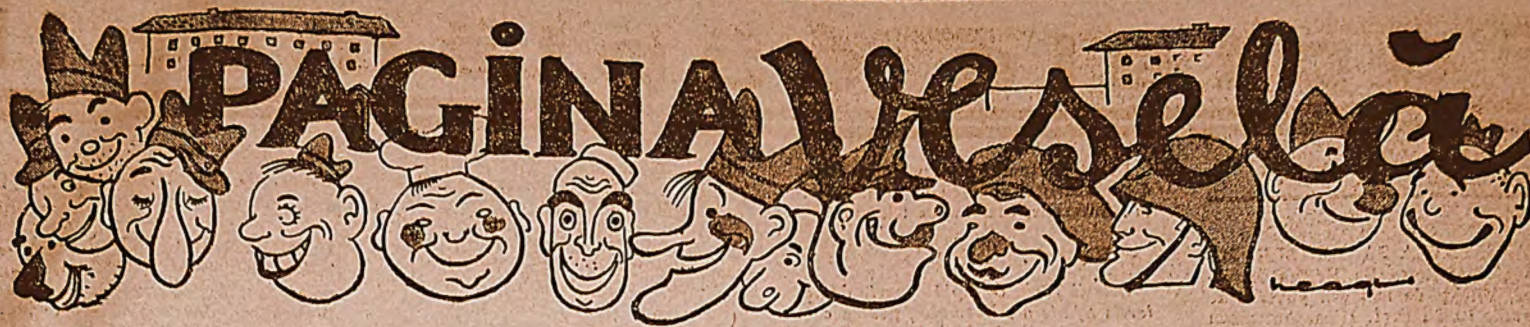
Cap. t. r. GANEA GHEORGHE

Iureșul Cavaleriei Române

Trompeții, dând semnalul, puternic
trâmbitează,
Turnând fiori de luptă victorioasă în
oaste,
Și'n iureș caii sprinteni alcargă și
nechează,
Se urcă, iuți, pe dealuri și zboară'n jos
pe coaste.
Cu capu'ntins în față, zăbaia'n dinți
o mușcă
Și mlădindu-și trupul de parcă li sa
frânge,
Prin valuri de jăratec, scantei și praf
de pușcă
Răzbat, strivind vrăjmași în gâlgăiri
de sânge.
Cu ochii mari și limpezi, blânzi ațintiți
spre zare
Și fluturându-și coama și coada'n vânt
de pară,
Ei își iufesc galopul din ce în ce mai
tare,
De par'că chiar cu vântul în goană se
măsoară.
Inebunose de groază dușmanii Orucii
Sfinte,
Sub croaimii oastei dreptății și
credinței,
Căci prin bravuri eroii, mereu mery
inante,
Purtând stindardul fără pe drumul
biruinței.
Plut. adm. THEODOR D. CARAMAN

Tiganul și apa

Un român, pe-un drum de țară
Se întâlnește într-o vară
Cu'n tigan pârât de soare.
— Ei, da ce-i cu tine oare?
— Bine!
— Spune-adevărat
Cioaro, pentru ce-ai plecat,
Rasna, dela noi din sat,
Unde-alăta vreme-ai stat?
— Păi... plecat-am... iac' așa!
Fiindcă... apa nu-mi plăcea.
— Iauă vorbă! Ce-are-aface?
Dar la ceilalți cum le place?
— Ailaltă... au după ce-o bea!
Pe când eu?... în satra mea...
Uf! de soame, ce 'nduram
Numai stelu, verzi vedeam.

Zicători și proverbe

La lucru uituc și la mâncare lup.
Ce intră în gura lupului nu se mai poartă scoate.
Do to latră vreun câine astupă-i gura cu pâine.
Brânză bună în burduf de câine.

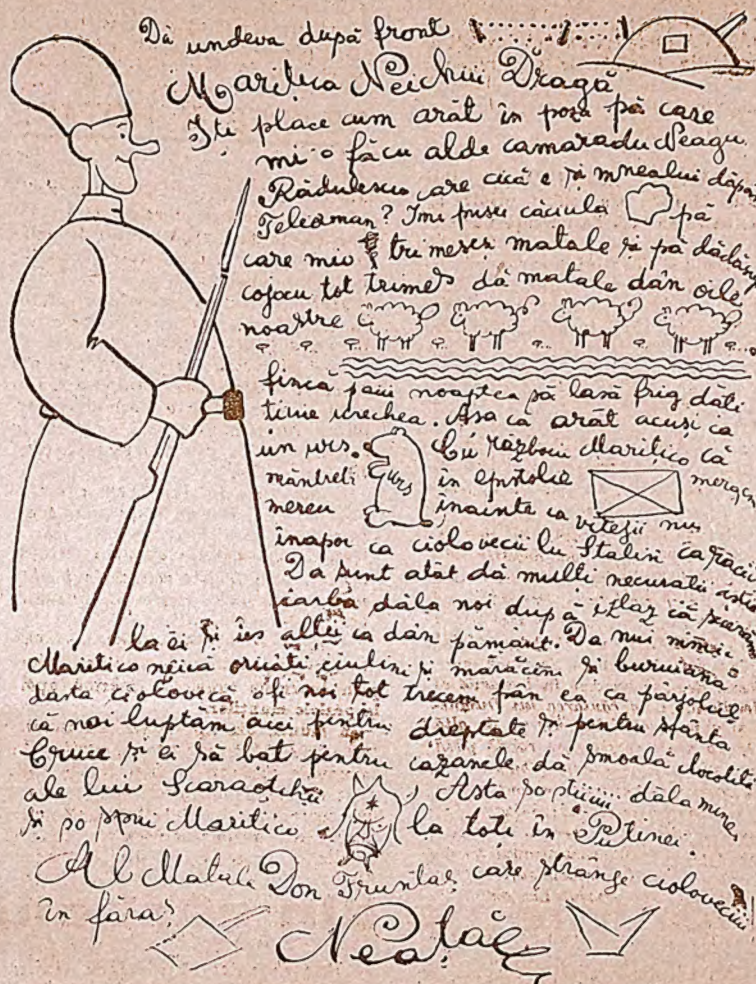
Pe cioabanul fără câine, lupul-l lasă fără păine.

Glume

Planul simigului

Mori: Dacă aș fi făcut deja afacerea aș fi cumpărat o trăsura e'un cal și toată ziua ne-am fi plimbat la șusea ca boeril!
— Papa! — se ridică în picioare Strul, m'ca lor odraslă, să mă ție și pe mine în trusură.
— Firește că te iau.
— Pi capră, papa... eu vreau să stau pi capră!
— Asta dija nu se poate: tu iești mic și chind trusura ari să faci hop, tu ai să faci buf la pământ.
— Ba da, papa... pi capră...
— Și iu ti zie că nu se poate. E foarte periculos d'ja!
— Iu stau pi capră, papa!
Mori: sufli pletisit. Rașela care a ascultat întreaga conversație, scoate capul din dulap și intervine autoritar:
— Strul, ai să superi mult la papa? Dă-te repede jos di pi capră, că te omor în bătaie!

Epistoliile fruntașului Neață

Telegramă

Mitică intră speriat în casă eu o telegramă. Cucoana, care era aproape să adoarmă, întreabă speriată.
— Ce e, bărbate?... Ce s'a întâmplat?
— Băiatul nostru... dela universitate...
— Iar a căzut la examen?
— Nu, a murit!
— De unde știi?
— Uite... telegrama, e chiar dela el, ne cere bani pentru înmormântare!

Răspuns

— Aseară am fost la teatru de ți-am văzut piesa cea nouă: nu-mi place!
— Nici măcar scena cea mare din actul al II-lea, când eroina...
— Eu n'am văzut decât actul I.
— Atunci cum îndrăznești să spui că nu e bună. Trebuia să stai până la sfârșitul reprezentației.
— Ei așa! Ca să-ți dai seama dacă un vin e bun, nu-i nevoie să bei tot butoiul: un păhăruț ajunge!

Strigături

Frunzuliță de cucută,
Nu fi, lele, — așa ncrezută
Că frumoasă nu ești, zău,
Cum te crezi în gândul tău
Să te vezi într-o fântână,
Ai fugi o săptămână!

Cine taie lemne'n dos?
Taie badea cel frumos.
Lemne'n față cine taie?
Cum e toarta la câldare;
Badea plete lungi, bălaie;
Plete crețe fir de fir,
Gura lui un trandafir
Plete crețe la vedere
Gura lui... pahar de miere!

Câte fete-s cu pieptare
Strâmbe-s toate de spinare,
Cum e toarta la câldare.
Dar mândruța cu jubea
Dreaptă e ca secerea!

Mândruleano, mândră ești,
Dară prea te grozăvești!
Mândro, mândro, ce-o să fie
Cu atâta fudulie?

Ghicitori

Sus bat lăturile
Jos cad negurile.

(Ciurul).

Co-i rotund
Și fără fund?

(Cercul).

Roșu e, măr nu e
Pături arc, plăcintă nu-i.

(Ceapa).

Ce trece des prin vamă
Și câinii n'o bagă în seamă?

(Ceafa).

Neață camuflat

Unde e Neață, camarazi?

Pățaniile fruntașului Neață de Neagu Rădulescu

— M-am lăsat pe mine să am grijă de găsele astea.

— Și uite că nu găsesse nici o boabă de porumb. Ce e de făcut?

— Am găsit. Am patruzeci de lei în monede de câte un leu.

— Hai, nu mai găgăști atât, liniștești-vă, ce naiba! Poftiți hrana în bani!

Faptele săptămânii

DIN ȚARĂ

MAJESTATEA SA REGELE MIHAI și Majestatea Sa Regina Mama Elena, însoțit de membrii guvernului în frunte cu d-l Prof. Mihai Antonescu și de Corpul diplomatic, au luat parte, în zilele de Sâmbătă, 31 Octombrie și Duminică, 1 Noiembrie 1942, la marile serbări ce s-au desfășurat la Chișinău și Cernăuți.

La Chișinău, Suveranul, însoțit de Augusta Sa Mama și de d-l profesor Mihai Antonescu, au plecat dela gară direct la cimitirul eroilor, unde Au depus o coroană frumoasă de flori.

De aici s-au îndreptat la Catedrală, unde s'a oficiat un te-deum, sfîșindu-se totodată și biserica ce a fost refăcută după distrugerea bolșevicilor; apoi au vizitat Expoziția Desrobirii, după care au luat parte la o mare defilare a armatelor.

După masă, Majestatea Sa Regina Mama a vizitat spitalele de răniți, căror le-a împărțit diferite daruri.

La Cernăuți, Majestatea Sa Regele și Majestatea Sa Regina Mama au luat parte la deschiderea Expoziției Bucovina Reintegrată, începută cu o slujbă religioasă, apoi au inspectat Orfelatul Consiliului de Patronaj din Cernăuți, în care sunt crescuți și educați micșii orfani de război.

După amiază, Suveranul a vizitat Centrul de reeducare al invalizilor, stînd de vorbă cu fiecare invalid orb, dîndu-le daruri, iar Augusta Sa Mama a vizitat Sanatoriul Central în care sunt îngrijii răniții.

MAJESTATEA SA REGINA MAMA-ELENA, în înalta grijă ce o poartă ostașilor noștri de pe front, a binevoit să pună la dispoziția armatei 3.570 rînduri efecte de lîna, ca: flanele, ciorapi și mînuși.

Ascultați la radio între orele 12.50-13.50 „Ora ostășului” (Lunea, Miercurea și Sîmbăta), „Ora italo-română” (Marțea) și „Ora ostășească româno-germană” (Vineria).

Drept mulțumire pentru darul făcut, d-l ministru al apărării naționale a trimis Suveranei următoarea telegramă:

Majestate,

Ostașii Țării, ce luptă departe de hotarele Sfînte ale Neamului, pentru a le așeza pe vecie în limitele lor firești, prin mine, Vă aduc recunoștințe mulțumiri și asigură pe Majestatea Voastră că vor lupta cu nădejde și credință, pentru Țară, Rege și Conducător.

General de divizie C. Pantazi

CAȚIVA profesori români, invitați de organizația trăgătorilor germani, vor pleca în curînd în Germania spre a urma cursurile de tragere pentru conducătorii de poligon.

SĂPTĂMANA TRECUTĂ, în Consiliul de Miniștri, s'a hotărît, printre altele, ca să se facă de urgență numărătoare invalizilor, orfanilor și văduvelor de război și să se înființeze, după dispozițiile d-lui Mareșal Antonescu, colegii militare, unde să fie crescuți și instruiți orfanii și fiii invalizilor din acest război.

Colegiile se vor înființa în fiecare capitală de județ.

CATEVA ECHIPE TEATRALE, organizate de seet a de propagandă a Mareșalului Stat Major, au părăsit Capitala, îndreptându-se spre front, unde vor căuta, prin diferite reprezentații, să înveselească pe ostașii care stau la datorie, gata oricînd să se jertfească pentru apărarea Patriei.

CU PRILEJUL vizitei dela Chișinău și Cernăuți, Majestatea Sa Regele a binevoit să decoreze pe d-l general C. Voiculescu, Guvernatorul Basarabiei, și pe d-l general C. Calotescu, Guvernatorul Bucovinei, pentru munca ce au depus în aceste regiuni desrobite.

CU PRILEJUL împlinirii a un an dela eucerrea Odesei, din inițiativa d-lui colonel Oncică D-tru, în ziua de 25 Octom-

vrie s'a făcut un pelerinaj la mormintele ofițerilor și ostașilor care au căzut în împrejurimile Odesei.

Grupul, alcătuit din ofițeri, autorități și civili, au fost la cimitirile din comunele Troița, Iasca, Vacarjan și din jurul comunei Dalmic, unde s'au sfințit troițe și s'au făcut slujbe religioase pentru odihna sufletelor celor căzuți pentru Țară, Neam și Rege. O mare mulțime de săteni și sătence s'a adunat la fiecare cîmîr din fiecare comună, preaslăvind memoria acelor care s'au jertfit pentru libertatea lor.

PE ZIUA DE 25 OCTOMBRIE s'a făcut înaintarea în grad a unor ofițeri activi, de rezervă și plotonieri teteriști.

DE PESTE HOTARE

ZIARUL FRANCEZ „Le Memor al”, în ultimul său număr, se ocupă de țara noastră, într'un articol intitulat „Măreț a României”, din care scoatem următoarele rînduri:

„Înțelepciunea și prevederea M. S. Regelui Mihai I, a Căruia încreșe a fost încercată de evenimente dureroase, se îmbină cu autoritatea și spiritul de pătrundere al Mareșalului Antonescu. Împreună, ei reconstituie o Românie puternică și respectată, care stă de veghe la răsărit, luptînd pentru civilizația creștină europeană.”

„Soldații români luptă eroic contra bolșevismului. Comunismul anunță desoară faptele lor valoroase. Națiunea întreagă, prin sângele ei, prin virtuțile morale, prin forțele active ale țării și prin bogățiile sale, ridică un dig contra barbariei din răsărit.”

„Trecutul românesc, spune în încheiere ziarul francez, este plin de bravură și de civilizație. Viitorul ei vestește o soartă strălucită.”

MAHATMA GANDI, marele șef indian, care se găsește în închisoare bîgat de autoritățile engleze, a trimis o scrisoare președintelui Roosevelt, prin care-l face răspunzător de situația din India, deoarece Statele-Unite sunt a-

liate Angliei. Totodată el cere să renunosească, de urgență, independența Indiei.

FEMEILE ȘI COPIII francezi care locuiesc în orașul Dakar, din colonia franceză a Africii, au fost transportați în Franța, deoarece se crede că englezii vor ataca acest oraș-port.

PRINCIPELE DE PIEMONTE, inspector al infanteriei italiene, a fost numit Mareșal al Italiei.

AMIRALUL DARLAN, comandantul suprem al forțelor armate franceze, a făcut Mareșalului Petain un lung raport asupra călătoriei de inspecție din Africa de Nord și Dakar și a masurilor militare ce a luat spre a opri orice atac care ar veni din partea anglo-americanilor.

AVIAȚIA ENGLEZĂ a pierdut 290 avioane dela 11 la 31 Octombrie în timp ce germanii au pierdut numai 90.

AL DOILEA FIU al lordului Halifax, ministrul Angliei în America, a murit pe frontul din Egipt.

REGIMENTELE GERMANE de infanterie, afară de regimentele de vânători și vânători de munte, se vor numi pe viitor regimente de „grenadierii”.

REGELE CRISTIAN al Danemarcei, care a căzut de pe cal acum câteva săptămîni și se găsea grav rănit, se află într'o stare din ce în ce mai bună.

CU PRILEJUL împlinirii a douăzeci de ani dela marșul asupra Romei, adică dela victoria fascismului în Italia, Majestatea Sa Regele Împărat al Italiei și Ducele Mussolini au primit călduroase telegrame de felicitare din partea Fuhrerului Adolf Hitler și a primului ministru Tojo al Japoniei.

Evenimente din război

Frontul antibolșevic din Răsărit

Operațiile ofensive ale trupelor germane și române în regiunea Naleik dela Vest de fluviul Terek continuă cu succes.

Ele sunt acțiuni de curățire a acestor regiuni de rămășițele forțelor sovietice împrăștiate după înfrîngerile ce le-au suferit în luptele dintre 24-28 Octombrie și de urmărire a celor ce se retrag în munții Caucazului.

Victoria dela Naleik, cîștigată de trupele de munte române și germane în ziua de 28 Octombrie, a provocat prăbușirea dispozitivului defensiv inamic dela Vest de Terek. Un grup important de forțe sovietice, împrăștiat, a fost ataceat și nimiciră lângă Naleik; iar coloanele sovietice ce se retrag în munții Caucazului, sunt urmărite de trupele germane și române. În cursul acestei retrageri, grupuri de soldați inamici au părăsit unitățile lor și s'au predat germanilor și românilor.

În luptele din ultimele zile, trupele germane și române au capturat numeroși prizonieri; iar avangărzile lor au depășit, în unele puncte, obiectivele ce li se fixase să atingă.

Cerchezii din localitățile ocupate de trupele germane și române arată simpatie față de învingătorii armatei sovietice, pe care îi consideră liberatorii lor. S'au constituit și formațiuni de voluntari locali, care participă la luptele din regiunea muntoasă a Caucazului împotriva trupelor sovietice. Și în alte „republici autonome sovietice” din Caucazia — care sunt numeroase — populația lor, aparținînd mai multor rase și naționalități, manifestă aceeași dorință de independență și aceleași sentimente dușinătore împotriva conducătorilor U. R. S. S., ce le-au nesocotit libertățile și drepturile lor naționale străvechi.

În partea de Nord a orașului Stalin-grad continuă operațiile de curățire; iar la Sud nu s'a mai dat niciun atac de forțele sovietice în urma pierderilor grele ce le-au suferit în ultimele zile.

Ultimele știri de pe frontul antibolșevic, ne arată că în sectorul Caucazului Oriental (Terek-Grosny), forțele germano-române au depășit regiunea Alagir, înaintînd spre Est și apropiindu-se de Orjonihidze. Acest oraș este apărut de importante fortificații sprijinite de versantul munților.

Este de notat că odată cu venirea anotimpului rău, în stepa calmucă, adică în sectorul oarecum „neutr” pentru ambii beligeranți dela Vestul Mării Caspice, rușii au început să uzeze masiv de cavalerie, pentru a provoca greutăți inamicului, prin atacuri de surpriză date de-a-latul imenselor stepe bîntuite de furtuni și de zăpadă. Astfel, în sectorul stepei calmuce, până acum atît de liniștit, cavaleria sovietică a început incursiunile ei cu scopul vădit de a lovi flancul nordic al armatelor germane ce operează în sectorul Terek. Forțele germane trecînd la contra-atac au respins cavaleria bolșevică.

În sectorul Tuapse forțele sovietice care se găseseră înghesuite, prin vigoarea înaintare aliată, în sectorul maritim, fac încercări disperate de a se degaja din strînsura care se îngustează tot mai tare în jurul portului. Aceste încercări au eșuat. Forțele germane și aliate trecînd la contra-atac, au cîștigat din nou teren.

Un atac dat de forțe sovietice izolate asupra postului de pază și observație german de pe vârful Elbruss (Caucazul-Central) a fost respins, toți atacatorii fiind omorîți.

Activitate foarte vie pe frontul Donului, unde rușii încearcă în zadar să treacă fluviul în diferite puncte.

De asemenea, în sectorul foarte mîștinat dela Sud de lacul Ilmen, continuă acțiuni de caracter local, dar de o deosebită înverșunare.

Frontul din Africa de Nord

Marea bătălie din Egipt se desfășoară mai departe cu înverșunare. Cu toate marile pierderi suferite până acum, generalul Montgomery continuă să arunce mereu noi forțe în luptă pentru a obține cu orice preț o strîngere în sectorul nordic al poziției. În cursul zilei de 2 Octombrie puternice formațiuni blindate engleze au putut să facă o nouă spîrtură la aripa nordică. Pentru a nu lăsa pe inamic să exploateze breșa, forțele germano-italiene s'au aruncat la contra-atac cu un mare elan, astfel că după o erantă bătălie spîrtura a fost reparată. Pierderile au fost însemnate de ambele părți, dar fiind că amîndouă comandamentele își dau bine seama de importanța hotărîtoră a acestei lupte

